Donderdag 23 December 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4088

# AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dageliiks (behalve s Zon. ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.



# Russen beschieten Vitebsk.

## Hevige gevechten in Midden-Italië.

### Generaal Marshall in de V. S. terug na reis door Stille Oceaan.

### Verwoede Geallieerde bombardement op Noord-Frankrijk.

### Rabaul en Kaap Goucester weer eens gebombardeerd.

#### RUSSISCH COMMUNIQUE.

„Op 22 December vorderden onze troepen ten Zuiden van Nevel in gevechten en veroverden zij meer dan 20 plaatsen. Hiertoe behoorden Verteya, Bupakovo, Kozyrevo, Syeburovka en Rudnya.

Ten Zuid-Westen van Zljobin sloegen onze troepen op succesrijke wijze aanvallen van vijandelijk voetvolk en tanks af en brachten zij hem hevige verliezen toe vooral in tanks. In het gebied van Korosten sloegen onze troepen op succesrijke wijze aanvallen af welke gedaan werden door grote groepen van vijandelijk voetvolk en tanks en verbeterden zij hun stellingen in de loop der gevechten.

Ten Zuid-Oosten van Kirovograd sloegen onze troepen op succesrijke wijze aanvallen af van vijandelijk voetvolk en tanks en brachten zij hevige verliezen toe in manschappen en materiaal.

In andere sectoren van het front heersten verkenningsactiviteiten en vonden artillerie- en mortierduels plaats. Van de 148 Duitse tanks, die op 21 December door onze troepen vernield werden, werden 45 vernield ten Zuid-Westen van Zljobin en 50 in het gebied van Korosten". (Moskou, (AP) 22.12).

#### DE BERECHTING DER KRIJGSGEVANGENEN. TE CHARKOV.

**Goebbels erover.**

De représailles tegen geallieerde krijgsgevangenen, zoals die door de Duitsers genomen zullen worden naar aanleiding van de berechting van de Duitse krijgsgevangenen te Charkov, worden door de Duitse propagandisten flink beklemtoond.

Goebbels is doende een stemming te kweken tegen de berechtigen te Charkov en noemde de Engelse en Noordamerikaanse vliegers „Hunnen van de lucht". Een officiële bekendmaking van het DNB omtrent de Sovjet-berechting, zeide dat de nazie-gerechtshoven spoedig de zaken zullen gaan behandelen van die Britse en Noordamerikaanse krijgsgevangenen, welke schuldig geacht worden aan het verbreken van het internationaal recht.

Ook zeide Goebbels tot de Berlijnse politie, dat nieuwe luchtaanvallen op Berlijn verwacht kunnen worden, maar „de Berlijnse luchtafweer neemt steeds toe en de toekomende vergelding zal voorgoed een einde maken aan het werk van deze Hunnen van de lucht."

Goebbels gaf aanwijzing, dat maatregelen getroffen zullen worden tegen geallieerde vliegers mede in verband met een te voeren campagne in de Duitse pers. Goebbels merkte op dat verschillende Noordamerikaanse vliegers, die na 20 November bij de aanvallen op Bremen zijn gevangen genomen ervan beschuldigd worden een opschrift op hun uniform te dragen luidend „Moordbende, N.V." Volgens een Berlijns telegram aan de Zwitserse „Neue Züricher Zeitung" zouden de vliegtuigen van een geheel eskader zich genoemd hebben „Home Block Busters" [Block Busters is de slang' uitdrukking in het Noordamerikaans voor heel zware bommen — Red.] Dit alles, zo bralde Goebbels, toont aan, dat gangsters de leiding hebben gekregen in de Noordamerikaanse luchtmacht, ze gebruike ondergrond-methoden bij de luchtoorlog.

Indien vliegtuigen werkelijk zulke namen zouden dragen zou dit natuurlijk nog niets anders betekenen dan een zekere bluf van jonge soldaten, die hun vliegtuig immers evengoed „Susie Q" of „Swanee River" hadden kunnen noemen.

Wat dan tenslotte de berechtingen te Charkov betreft, ter rechtvaardiging van de Duitse woestheid zegt de Zweedse pers, dat een autoriteit van het Duitse ministerie van Buitenlandse Zaken gezegd heeft, dat men in Teheran tot een verstandhouding over dergelijke berechtigen is gekomen. Met andere woorden, aldus deze Duitser, de Noordamerikanen en Britten dragen mede de verantwoordelijkheid. Het DNB-bureau wrijft in een officiële bekendmaking zelfs Roosevelt en Churchill persoonlijk deze berechtingen aan. (Londen. (AP) 23.12).

#### HUISARREST IN VARNA.

De Bulgaarse havenstad Varna is van de buitenwereld afgesloten en alle bewoners [70.00 — Red. Amigoe] hebben huisarrest gekregen op straffe van doodgeschoten te worden. Dit huisarrest liep tot de noen van 20 December. In Istamboel is bericht uit Varna gekomen, dat door de radio aan het volk werd wijsgemaakt, dat de stad geblokkeerd was om redenen van veiligheid. Medegedeeld werd, dat ieder die zou trachten buiten zijn huis te komen, of zelfs maar op een balcon zou verschijnen, doodgeschoten zou worden (Istamboel, (AP) 23.12).

#### GENERAAL MARSHALL OP REIS.

Het bezoek van het Hoofd van de Noordamerikaanse Generale Staf, Generaal George C. Marshall, aan het Hoofdkwartier van Generaal Douglas MacArthur in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, was een der best bewaarde geheimen van de oorlog in de Stille Oceaan. Hier volgt een overzichtje van het bezoek des Generaals: Slechts de officiële leden van MacArthurs Staf waren op het vliegveld aanwezig om den hoogsten Geallieerden officier te verwelkomen die ooit een bezoek bracht aan dat krijgsgebied sedert het begin van de oorlog. Kort daarna had Generaal Marshall een langdurige bespreking met Generaal MacArthur en diens Chef Staf Generaal-Majoor Richard K. Sutherland. Vervolgens ondernam hij een tocht naar de vliegvelden en hospitalen in Nieuw Guinea waarna hij een langdurige conferentie had met den Australischen Bevelhebber der grondstrijdkrachten Generaal Sir Thomas Blamey.

De volgende dag vloog hij naar het Noorden van Nieuw Guinea met den Bevelhebber der Geallieerde luchtstrijdkrachten in deze sector Luitenant Generaal George C. Kenney en confereerde met den Bevelhebber der strijdkrachten die de landing op Nieuw Britannië deden: Luitenant Generaal Walter Krueger. Men gelooft, dat de gehele loop der verrichtingen in de Stille Oceaan in het licht der besprekingen van Teheran en Caïro werd besproken op deze conferenties. Tot het gezelschap van Generaal Marshall behoorden het Hoofd van de Verrichtingen van het Noordamerikaanse leger Generaal Majoor Thomas T. Handly, het waarnemend Stafhoofd voor de verrichtingen van de Noordamerikaanse marine Schout bij Nacht C. M. Cooke, het Hoofd van de Afdeling Oorlogsplannen van de Noordamerikaanse leger-luchtmacht Brigadier Generaal Heywood Hausell en den militairen secretaris van Marshall Luitenant Kolonel Frank McCarthy.

Generaal Marshall hield tussendoor een conferentie voor de oorlogscorrespondenten waarbij hij antwoorde op vragen betreffende de Europese, Aziatische en andere gebieden van de krijgsverrichtingen. Het gezelschap landde eerst op de Westkust van Australië vanwaar men ging naar Darwin en vervolgens verder naar Nieuw Guinea. (Geallieerd Hoofdkwartier in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan).

#### MARSHALL IN DE V.S. TERUG.

Generaal George C. Marshall is thans terug in de Verenigde Staten na een reis van 48.000 kilometer, welke hem bracht door Ceylon, de eilanden in de Stille Oceaan, Pearl Harbor en andere bases. Te Pearl Harbor had hij een bespreking met Admiraal Chester W. Nimitz.

#### EISENHOWER VOOR INVASIE WEST-EUROPA?

William Smith White seint uit Londen:

Een grote verdeling van het Geallieerde commando, waarbij Eisenhower Opperbevelhebber zal worden bij de invasie van West-Europa en een Brits officier Opperbevelhebber in het Middellandse Zeegebied, terwijl Generaal Marshall een hoge of misschien een nog belangrijker positie zal bekleden in de krijgsgebieden van Europa en de Stille Oceaan, lijkt mogelijk. Het nieuws, dat Eisenhower waarschijnlijk Opperbevelhebber zal worden voor de sprong uit het Westen, viel samen met de bekendmaking, dat Generaal Marshall reist door het krijgsgebied van de Stille Oceaan. Dit is het eerste bezoek van een Geallieerd officier van zulke rang aan het Verre Oosten.

Deze inspectietocht welke Marshall ondernam direct na de conferenties in het Midden Oosten tussen de Geallieerde leiders, liet duidelijk zijn belangrijke positie naar voren komen en vooral zijn verantwoordelijkheid in deze phase van de krijg, waarin de Noordamerikaanse publieke belangstelling thans die van de Britten overtreft tegen Japan.

Aanvankelijk werd overwogen of men hem niet zou benoemen tot Opperbevelhebber voor het Europese gebied en het is zelfs mogelijk dat hij eens reeds op weg was om deze post te aanvaarden. Vroegere berichten uit Washington ten aanzien daarvan werden in Londen ernstig overwogen.

Wat betreft de ondergeschikte posten voor de invasie geven alle tekenen te kennen, dat die door Britten zullen worden bekleed: zowel op zee als in de lucht. Onder degenen die genoemd worden behoren Admiraal Sir Bertram H. Ramsy en Leigh Mallory. (Londen, (AP) 22.12).

#### TITO GEALLIEERDE BEVELHEBBER.

Uit Caïro wordt gemeld, dat als resultaat van een geslaagde conferentie tussen vertegenwoordigers van Tito en de Geallieerde militairen te Alexandrië, Generaal Josip Broz (Tito) is verheven tot de rang van Geallieerde Bevelhebber der strijdkrachten, die in strijd gewikkeld zijn met 12 Duitse en marionetten-divisies in Joegoslavië (Londen, (AP) 22.12).

#### PAN-AMERIKANISME EN REVOLUTIES.

De Vice-President van Uruguay, Dr. Alberto Guani, die voorzitter is van het Interamerikaanse comité voor politieke verdediging, heeft medegedeeld, dat hij een studie maakt om een voorstel te lanceren, volgens hetwelk alle Amerikaanse regeringen gezamenlijk overleg zouden plegen alvorens tot erkenning van een nieuw regiem, dat door middel van geweld in Amerika gevestigd wordt, over te gaan. Dr. Guani zeide, dat hij het project reeds langer in studie heeft, maar dat het actualiteit verworven heeft door de jongste gebeurtenissen in Bolivia. Guani in zijn minister van Buitenlandse Zaken zeiden, dat de erkenning van zodanige regering niet zou mogen plaats vinden dan nadat zekerheid verkregen is, dat die regering voort zal gaan in haar Interamerikaanse politiek. Dr. Guani zeide, dat hij met zijn studie nog niet zover gevorderd is, dat hij haar kan publiceren, maar dat andere kringen hem vroegen de grondlijnen ervan uit te stippelen, opdat het reeds informeel in parlementaire kringen zou kunnen worden besproken en eventueel een raadgevende commissie in Uruguay kon worden gevestigd (Montevideo, (AP), 23.12)

#### PAUS TOT FRANSE KRIJGSGEVANGENEN.

Radio Vichy deelt mede, dat de Paus een radio-toespraak gehouden heeft tot alle krijgsgevangenen, die Hij „onze dierbare gevangenen" noemde, „welke het ogenblik verwachten weer thuis met hun dierbaren Kerstfeest te mogen vieren". De Paus zeide hun allen Zijn gevoelens van medeleven en vaderlijke zegen te zenden. „Wij hopen, dat deze feestdagen, waartoe de grond gelegd is door Onzen Lieven Heer u allen zullen troosten in uwe smarten en u bevestigen in uw hoop op een nieuw christelijke tijdperk en welvaart (Londen, (AP) 23.12).

#### BRITTEN BOMBARDEREN NOORD-WESTEN VAN FRANKRIJK.

Officiëel wordt medegedeeld, dat Mosquito's, Bostons en Typhoon bommenwerpers van de Royal Airforce, geëscorteerd door vliegtuigen van de Raf, de Dominions en de Geallieerden heden doelen in het Noord-Westen van Frankrijk hebben aangevallen.

Hoewel de wolken de verrichtingen hinderden, waren de resultaten die gezien konden worden, goed. 4 Gevechtsvliegtuigen worden vermist van de aanval (Londen (AP) 22.12).

## Het nieuws van vandaag.

Voor de vijfde maal binnen twee weken deden Noordamerikaanse zware bommenwerpers gisteren aanvallen op het Noord-Westen van Duitsland. Maar de enige luchtactiviteit van gisteren was dat niet, aangezien Britse toestellen hevige aanvallen deden op het Noorden van Frankrijk. In de afgelopen nacht werd weer Noord-Frankrijk onder handen genomen en vanmorgen trokken warempel weer vliegtuigen uit de richting van de Franse kust. Geallieerde waarnemers gaan natuurlijk iets zoeken achter deze hardnekkige luchtaanvallen welke het Franse kustgebied de laatste tijd beleeft en geven als hun mening te kennen, dat de zogenaamde Duitse „raketkanonnen" het doel zijn. Als dit „geheime wapen" van de nazies werkelijk bestaat, dan zullen zij het wel erg moeilijk vinden om het in werking te stellen.

Voorlopig hebben zij maar weer het propaganda-wapen opgevat. Door radio Berlijn werd gemeld, dat Noordamerikaanse en Britse krijgsgevangenen — vooral vliegers — die „de internationale wetgeving hebben overtreden" ogenblikkelijk door de Duitse militaire rechtbanken zullen worden berecht. Dit zou dan als représaille zijn voor de berechting en terechtstelling van 3 Duitse schurken te Charkov door de Russen. Het is duidelijk wat de bedoeling der nazies is. Zij treffen geen tegenmaatregelen tegen de Russen maar tegen ...... de Engelsen en Noordamerikanen. Alzo willen zij onmin veroorzaken tussen de grote Geallieerden niettegenstaande het mislukken van al hun vroegere pogingen.

De Russen storen zich voorlopig aan niets en vervolgen hun offensief ten Zuiden van Nevel. Het communiqué van gisteravond zeide, dat nog 20 plaatsen genomen werden.

Uit Moskou komt dan nog het bericht, dat Vitebsk reeds binnen het bereik staat van het Russische grof geschut.

In Italië storen de Geallieerden zich ook aan niets. Er wordt hevig gevochten, vooral aan het front van het 8e leger waar de Brits Indische troepen „belangrijk zijn gevorderd". Hoe het met de strijd in het stadje Ortona staat werd niet gezegd.

Tito's strijdkrachten hebben nog overal het initiatief in Joegoslavië. De Maarschalk van het Joegoslavische Bevrijdingsleger is nu verheven tot de officiële rang van Geallieerde Bevelhebber in Joegoslavië.

In de Verenigde Staten is Generaal George C. Marshall teruggekeerd na een tocht door de Stille Oceaan. Het Hoofd van de Noordamerikaanse Generale Staf heeft hiermede een reis om de wereld voltooid, aangezien hij direct na de besprekingen te Caïro en Teheran doorreisde naar het Oosten. In het gebied van de Stille Zuidzee, dat ook door hem bezocht werd, voeren de Geallieerde vliegtuigen vele geslaagde aanvallen uit.



# Kerk en Fascisme.

**„De Kerk is noch fascistisch, noch democratisch, ze is noch monarchistisch noch republikeins, ze is noch communistisch, noch kapitalistisch"**

door
**Prof. Dr. J. v.d. Veldt O.F.M.**

Toen wij op de 2e Maart 1939 bij het vallen van de avond op het St. Pietersplein te Rome stonden en de witte rook zagen opstijgen uit het onbeduidende blikken pijpje van de oude Sixtijnse Kapel wisten wij dat daar de beslissing gevallen was. De 62 Cardinalen daar vergaderd hadden hun beslissing genomen wie Pius XI zou opvolgen. Men noemde den anti-Fascistischen Cardinaal van Florence, della Costa, sommigen meenden dat de niet-pro-Fascistische Lavitrano van Palermo in aanmerking kwam, de meeste Katholieken dachten slechts aan den man, Eugenio Pacelli.

Wij wisten toen nog niet wie de gekozene was. Maar wel wisten wij dat enige ogenblikken tevoren die man de geweldigste beslissing van zijn leven had moeten nemen. De Deken van de Cardinaal-Bisschoppen was op hem toegetreden en had hem gevraagd of hij wilde aanvaarden. Dat was een eenzaam ogenblik in het leven van een eenzaam man. Eugenio Pacelli had een ogenblik en aanvaardde.

Een half uur later werd zijn naam afgeroepen van het balcon van St. Pieter en een paar minuten daarna wist de gehele wereld dat Pius XII de nieuwe plaatsbekleder van Christus zou zijn.

Dat moment waarin Eugenio Pacelli moest beslissen zal niemand van de aanwezige Cardinalen hem benijd hebben. Zelden zal iemand een drukkender verantwoording op zich genomen hebben. Verschillende jaren was hij de intiemste vriend en vertrouwensman van zijn voorgangers geweest: niemand beter dan hij wist wel welke nalatenschap hij overnam. Hij wist met mathematische zekerheid dat een nieuwe wereldoorlog op het punt van uitbreken stond. Hij kende de moeilijkheden van de kerk die hij nu zou moeten regeren: moeilijkheden in Franco-Spanje, moeilijkheden in Nazie-Duitsland, moeilijkheden met Fascistisch Italië. En deze laatste moeilijkheden waren juist op dat moment in het allercritiekste stadium gekomen. Zijn voorganger, Pius XI rustte nu in de grotten van St. Pieter, maar indien hij nog geleefd had, God alleen wist, wat er op het ogenblik voor geschiedenis zou geschreven worden in Rome. Het was bijna zeker, dat het tot een volledige breuk zou gekomen zijn tussen het Vaticaan en Fascistisch Italië, misschien was het dan een kerkvervolging, misschien werd er zelfs bloed vergoten.

Men kent de geschiedenis. In het begin van 1939 was het steeds latente conflict tussen Pius XI en Mussolini, tussen Kerk en Fascisme, zodanig toegespitst dat een openlijke uitbarsting te vrezen was. Het twistpunt was de vrijheid van Katholieke actie in Italië, een organisatie die des Pausen oogappel was. Pius XI had alle Bisschoppen van Italië opgeroepen naar Rome, zogenaamd om de tiende verjaardag van het Lateraans verdrag te vieren, inderdaad om voor hen een rede te houden, waarin hij openlijk zou protesteren tegen de aanslagen van het Fascisme en de vrijheid der Kerk. De rede is nimmer gehouden en de text ervan rust thans in de geheime archieven van het Vaticaan. De Paus had ze willen uitspreken op Zaterdag 10 Februari en Pius XI stierf op Vrijdagmorgen 9 Februari.

Ik heb deze gebeurtenissen in uw herinnering terug willen roepen omdat er weinig feiten zijn die de werkelijke houding van de Kerk ten opzichte van het Fascisme beter belichten. Maar in de dood van Pius XI zou men ook een bewijs mogen zien van de biezondere leiding Gods. De Paus is de dienaar der dienaren Gods, en het is God, de Heilige Geest, die de Kerk bestuurt, leidt en voor onheilen behoedt.

Wanneer ik schrijf over de verhouding van de Kerk tot het Fascisme, dan gelieve men deze termen in hun stricte betekenis te nemen. Ik spreek over Fascisme, niet over Nazisme, of Falangisme, of andere vormen van totalitaire staatsopvattingen. En ik schrijf over de Kerk, vertegenwoordigd door haar Opperhoofd, den Bisschop van Rome. De Kerk is niet enige millioenen Italianen, de Kerk is niet 50 of 60, of zelfs 100 Italiaanse bisschoppen. De Kerk is niet een of andere Cardinaal. Wanneer 60 Italiaanse bisschoppen en een 1000 priesters naar Rome komen bij gelegenheid van het Graan-feest en door Mussolini worden ontvangen, dan schreeuwt direct de internationale Pers: „Zie je wel, de Kerk is Fascistisch". En die Pers bleef nog harder wanneer de Napelse Cardinaal Ascalesi of Cardinaal Piazza van Venetië of Cardinaal Schuster van Milaan pro-Fascistische uitlatingen doen. Het is waar dat Schuster veel te ver ging, maar in diezelfde Pers leest men thans geen woord over de krachtdadige houding van Schuster die de excommunicatie heeft uitgesproken over ieder die de Duitsers steunt.

En vroeger vergat die Pers melding te maken van de scherpe anti-Fascistische houding en woorden van een Cardinaal Della Costa, Lavitrano Salotti, Pizzardo, Boeto, — van de beslist afwijzende houding van een Monseigneur Dante, Mozizza (die enige jaren in een concentratiekamp doorbracht), van Pater Rosa, Pater Gemelli.

Ik zou deze lijst met vele andere namen kunnen vermeerderen. Ik zou kunnen vertellen dat in de communiteit waarin ik leefde onder de 100 Italiaanse priesters slechts 4 of 5 ras-echte Fascisten waren.

Maar al kon ik dat niet, dan heeft men nog niet het recht te beweren dat de Kerk fascistisch was. De Kerk is noch Fascistisch, noch Democratisch, ze is noch monarchistisch, noch republikeins, ze is noch Communistisch, noch is ze kapitalistisch. Al deze systemen behoren tot de politieke, of economische orde. De Kerk is als zodanig geen politieke of economisch instituut. De Kerk is ingesteld door Christus voor het zielenheil der mensen. Haar eerste en voornaamste en alles-omvattende doel was, is en zal zijn: de mensen goede en echte Christenen, d.w.z. Katholieken te maken. Vandaar dat de Kerk zich weinig aantrekt van de regeringsvormen waaronder een volk wenst te leven, of — zelfs als het die niet verkiest — waaronder het feitelijk leeft.

In Italië was sinds 1922 het Fascisme aan het bewind. Rechtmatig of niet, doet weinig ter zake. Het WAS er. En het was door den zwakken, maar rechtmatigen monarch, zonder protest binnengehaald.

Diegenen die zeggen dat de Kerk zich had moeten verzetten, zijn dezelfde die de Kerk er een verwijt van maken dat ze „aan politiek doet." Had de Kerk geprotesteerd, dan had men het kabaal eens moeten horen. Van kabaal gesproken, dat moet men niet te tragisch opvatten. De Kerk beschouwt vele dingen heus als een relletje. Vandaag is er dit, en morgen dat. Vooral Pius XII was grandioos in dat respect. Bij de viering van een eeuwfeest voor Galilei liet de Paus aan Pater Steijn, den Directeur der Vaticaanse sterrenwacht weten, dat het Vati-

caan ook mee moest doen. Pater Steijn merkte op, dat zulks misschien critiek en kabaal zou verwekken. „O, ja", antwoordde Pius, „wel, dan laten we de klokken van St. Pieter luiden, dan is er nog een beetje meer kabaal."

Italië scheen dus fascistisch te willen worden en, laten we het maar eerlijk bekennen — Italië werd in grote meerderheid fascistisch. Al het gepraat dat het volk het Fascisme haatte is, wat ik het juist noemde, gepraat. Natuurlijk was propaganda verantwoordelijk voor de verandering in de volksgezindheid, — ik constateer alleen het feit. — Natuurlijk waren er disidenten — daar was er zelfs een onder de Apostelen —. Natuurlijk is het volk thans blij dat de Geallieerden binnenkomen, — dat is NA Mussolini's monster-verbond met de Hunnen, en overigens alle mensen zijn dolblij als ze weer wat vrede hebben na eerst in de vuurlijn gelegen te hebben. Natuurlijk enz. enz... en natuurlijk is het onzin van Graaf Sforza te verklaren dat het Italiaanse volk als zodanig 20 jaar gehunkerd heeft naar bevrijding. Evengoed als het natuurlijk onzin is te beweren dat Italië historisch en traditioneel democratisch was. Het is moeilijk een glimlach te onderdrukken als men would-be geschiedkundigen zulke kromme sprongen ziet maken. En het wordt bepaald potsierlijk als het Romeinse Rijk erbij gesleept wordt. Hier is de regel der logica toepasselijk: „Wie teveel bewijst, bewijst niets".

Het feit lag er dus dat Italië een fascistische regeringsvorm scheen te wensen en deze in ieder geval had.

Hoe stond de Kerk — niet deze of gene Monseigneur — maar de Kerk, daar tegenover? Zoals tegenover elke andere regeringsvorm. Zij accepteert elk systeem, mits het zich niet mengt in het doel van de Kerk: m.a.w. mits het van de zielen der mensen afblijft en de Kerk haar volle vrijheid laat om op die zielen te werken. Door die hoofdgedachte is ook haar politiek bepaald. Die politiek is er een van de lange termijn. De Kerk glimlacht een beetje over al die wisselingen van regeringsvormen in al die verschillende landen. In haar 2000-jarig bestaan heeft ze al van alles gezien en weet ze dat wanneer Fascisme, Nazisme en andere Ismen al lang vergeten zijn, de Kerk er nog wel zal zijn. Met andere woorden, alles wordt beschouwd „subspecie aeternitatis." En dan zien de dingen er werkelijk anders uit dan in het licht of in het vuur van de ogenblikkelijke passies.

De kerkelijke politiek is vervolgens erg realistisch. Dat heeft ze ook geleerd in een traditie van 2000 jaar. Men moge dat realisme betreuren of toejuichen, het is in ieder geval verstandig (en erg Italiaans). De Kerk is in haar doctrine en doelstelling idealistisch; in haar middelen en practijken vreselijk nuchter en realistisch. Dat realisme uit zich vooral in het — den Italianen aangeboren talent om compromissen te sluiten: iedere Italiaan houdt van: „Fare combinazione". En de Pauselijke diplomaten zijn daar meesters in.

Uit die realistische eeuwigheidskijk op de dingen volgt op de eerste plaats dat de Kerk tracht samen te werken met elke regering, zodra deze vaste voet heeft, mits ze de zielen maar met rust laat. Vervolgens zelfs als een regering over de schreef gaat tracht ze nog zolang mogelijk te redden wat er te redden valt.

De Kerk trachtte dus ook samen te werken met het Fascisme, d.w.z. met Mussolini. Ze wist dat hij een ijdeltuit was; een Atheist, een bluffer, een immoreel type, maar die zijn er in de democratieën ook met bosjes. Ze wist dat Mussolini samenwerking zocht omdat hij in de Katholieke Kerk een instituut zag voor de grotere glorie van Mussolini. Maar de Kerk begreep dat Mussolini er was, wel niet voor de grotere glorie van de Kerk, maar in ieder geval als een instrument om het zielenheil van Italië enigszins te bevorderen, en zo kwam het tot het Lateraans verdrag en een Concordaat. (11 Februari 1929).

Vier jaar lang hadden de twee mannen die het maakten elkander over de 7 heuvelen van Rome zitten gade te slaan: de vroegere volksvertegenwoordiger uit Milaan, die nu Dictator was, en de vroegere Aartsbisschop van Milaan, die nu Bisschop van Rome was. De langdurige onderhandelingen van Vaticaanse zijde door den groten en geslepen Cardinaal Pietro Gasparri werden eindelijk met succes bekroond.

Was de overeenkomst van het Lateraan verstandig? Natuurlijk is het Pact becritiseerd, — wat wordt er niet becritiseerd in de wereld? — Zelfs Onze Lieve Heer wanneer zijn weer ons niet aanstaat. Men heeft gezegd, ook Katholieken, dat de Romeinse quaestie internationaal geregeld had moeten worden. Internationale regeling betekent natuurlijk ook internationale controle. En internationale controle betekent internationale naijver. Indien de Kerk weder de speelbal zou worden van internationale concurrentie, dan zou haar positie eeuwen en eeuwen teruggaan. Het moge paradoxaal klinken, maar ik durf beweren dat hoe Italiaanser het Vaticaan blijft, des te gemakkelijker zal het zijn super-nationale positie handhaven. Pius XI moest niets van internationale regeling of garanties hebben en verklaarde dat de overeenkomst een zaak was van de Heilige Stoel en Italië.

Er was aan beide zijden wantrouwen. En heel wat vrees aan de kant van de Kerk. Maar in vol vertrouwen zei Pius XI: „De toekomst is in de handen van God en dus in goede handen".

Ongetwijfeld er was reden te over voor vrees. Dat werd al bewezen drie maanden nadat de verdragen getekend waren. Toen de onbeschaamde snoever Mussolini verklaarde: „Het Lateraans verdrag zou de illusie kunnen scheppen dat er nu twee souvereinen zijn, maar dat is niet het geval... binnen de grenzen van de Staat is de Kerk niet souverein en zelfs niet eens vrij... wij hebben de tijdelijke macht van den Paus begraven, niet in het leven teruggeroepen."

Pius XI, die ook niet mis was en van zijn hart nooit een moordkuil maakte, noemde Mussolini toen de Duivel en verklaarde: „Als het erom gaat om een paar zielen te winnen, dan hebben we zelfs de moed om met den duivel in persoon te onderhandelen."

Hier ziet men weer: „Einddoel van alle Vaticaanse diplomatie en politiek is steeds het zielenheil. En dat werd gebaat door het Pact van Lateranen. Door de schepping van een onafhankelijke Staat kreeg de Paus grotere vrijheid van positie. Al beschikt die Staat dan ook over een „Franciscaans minimum" van grondgebied. Godsdienstonderricht werd teruggebracht in de Italiaanse scholen. Door de regelingen thans getroffen werd het mogelijk gemaakt dat vrijwel alle huwelijken kerkelijk gesloten werden.

Deze voordelen voor het zielenheil waren in de ogen van den Paus voldoende om een overeenkomst te wagen. Het spreekt vanzelf dat Mijnheer X, rechtskundige en Katholiek, en een Mijnheer Y, niet-Katholiek en journalist, het veel beter gedaan zouden hebben dan de grote Pius XI en de schrandere Gasparri, maar — ziet U, zelfs al was Pius niet groot en Gasparri niet schrander geweest, ZIJ hadden te beslissen. Het is nu eenmaal een eigenaardige instelling in de Katholieke Kerk dat de Paus het laatste woord heeft, een instelling die berust op een zekere text van de H. Schrift welke de woorden van Christus weergeeft."

Door het Lateraans verdrag was de vrede tussen de Kerk en Italië hersteld, maar direct voegen wij erbij: „uitwendige" vrede.

Men heeft herhaaldelijk gewezen op de inwendige harmonie tussen de Kerk en het Fascistische regiem. Men zeide b.v. dat ze beide overeenkwamen in hun afkeer van Socialisme en liberalisme. En men citeert het antwoord van Pius XI, dat personen die hun diep wantrouwen ten opzichte van den heidensen Duce uitspraken: „Wel, de Fascisten geloven tenminste niet in de fetisches van het liberalisme". Men heeft gewezen op de overeenkomst in regiem: Fascisme is autoritair, evenals de Kerk. Men vergat echter dat dezelfde Pius XI de Franse Republiek steunde tegenover de reactionnaire Action Française en er zelfs een Cardinaal voor opofferde, nog wel de Cardinaal die den Paus gekroond had.

Men vergat dat zolang de burgeroorlog in Spanje duurde, het Vaticaan officieel de banden aanhield met de z.g. Loyalistische regering. Tot bittere teleurstelling van de goede katholieke Spanjaarden die een krachtiger houding van het Vaticaan gewenst hadden. Het spreekt vanzelf dat toen eenmaal Franco vast in het zadel zat, het Vaticaan dolblij was vrij te zijn van het Socialistische gedoe dat zich de Loyalistische Regering noemde of liet noemen, maar ondertussen duizenden priesters vermoord had. Thans toont zich Pius XII gunstig ten opzichte van Franco, ook op die houding is weer aanmerking gemaakt. Het enige antwoord is een vraag: „Denkt men nu werkelijk dat het Vaticaan gek is?"

Alles bij elkaar mag men zeggen zoals een niet-Katholieke Amerikaan doet:

„On balance the Church Politics have co-incided with those of the Democracies more frequently than with those of the Totalitarian States."

De z.g. harmonie tussen het systeem der Kerk en dat van het Fascisme toonde zich dus niet zo bijster diep. En al mogen er ook enige punten van overeenkomst zijn, zeker is, dat er van het begin een diepgaand conflict tussen beiden bestond. Beide partijen wisten dat door de Lateraanse verdragen de Kerk en de Staat niet Katholiek gemaakt had. Maar ook dat de Staat de Kerk niet Fascistisch had gemaakt.

De oorzaak van het conflict ligt vanzelfsprekend in de doelstelling. Volgs Mussolini is het de plicht van den gehelen mens, lichaam en ziel, de Staat te dienen — en de Staat zal hem vertellen HOE. Volgens de Kerk is het de plicht van den mens God te dienen, — en God heeft een Kerk ingesteld om hem te vertellen HOE. M.a.w. de dienst van vaderland en Staat is ondergeschikt aan de dienst van God.



## CURAÇAO

### AARDSCHOKKEN OP CURAÇAO.

Hedenmorgen om 11.26 werden op Curaçao lichte aardschokken gevoeld. Wij voelden er zelf niets van maar van enkele zijden werd het gemeld. Voor zover bekend hebben deze schokken geen ongevallen tengevolge gehad. Men zal zich herinneren, dat men gisteren op Aruba ook aardschokken voelde.

### CURAÇAO'S MAN VAN HET JAAR.

„Curaçao's man van het jaar is van Boven", schrijft zekere V.d. Laan (niet de grote) die tevens vraagt, wanneer de uitslag bekend gemaakt wordt. Antwoord: in ons nummer van 31 December, tot dan toe kan men stemmen

„Van Boven, de charmantste hoofdambtenaar", zegt P.

„...... is ons voedsel niet het voornaamste? Daarom Van Boven......" (St.)

„Hoogeveen moet het worden", schrijft iemand.

Julius de Palm meent, dat Hoogeveen het niet zal kunnen worden en stelt hiervoor in de plaats Julio Perrenal voor, de man die de muziek en de woorden gegeven heeft van Merengue Mericano.

„Jan van Oyen, de stilste ambtenaar", wil G.

„A. Th. de Boer", wil iemand, die B. Apoe ondertekent.

„De Postdirecteur; hij is zo heerlijk ouderwets", vindt V.

„Kreps, hij baande weg voor den Man van Curaçao", zegt L.

„Karelse, de postillon d'amour voor brieven die niets met amour te doen hebben", zegt Mr. von Saher.

„Mr. Hoogeveen, omdat hij de hoogste begroting indiende."

„Mr. Hoogeveen, schepper van de volkshuisvesting", schrijft een tegenstander van José Kroon, omtrent wien wij horen: „Wie komt in de Staten meer op voor den gewonen man dan José Kroon".

Van de andere Statenleden krijgen Römer en Ellis veel stemmen.

Van Aruba komt een geluid, dat moest komen:

„......waarom een man van Curaçao; ik wil voor alle eilanden apart. Ik stem op Dr. Coco, maar dan als Man van Aruba."

„Vriendelijk en behulpzaam, Karelse" (M.).

### „KONINKLIJKE" STICHT EEN HERINNERINGSBAD.

De C.B.L.O. deelt ons mede, dat de N.K. Koninklijke hem één ton geschonken heeft om een blijvende herinnering aan het 50-jarig jubileum der Koninklijke op te richten. De C.P.I.M., zusteronderneming van de Koninklijke, meende hiervoor een zwembad te moeten bouwen, hetgeen door de Koninklijke aan de C.B.L.O., werd toevertrouwd.

De C.B.L.O. heeft dit aanvaard.

In 1944 zal met de bouw begonnen worden.

Gezien de biezondere omstandigheden heeft de Koninklijke enige voorwaarden. De voornaamste is wel deze, dat zolang de oorlog in Europa duurt, het bad uitsluitend toegangelijk is voor de opvarenden van de in de havens van Curaçao liggende zeeschepen; onmiddellijk na het beëindigen van de vijandelijkheden in Europa zal het bad geheel ter beschikking komen van het Curaçaose volk. De overige voorwaarden zijn alle van technische en organisatische aard.

### APOSTOLAAT TER ZEE.

Men schrijft ons:

Het Bestuur van het Zeemanshuis, Klipstraat 49—53 alhier, heeft de eer het navolgende ter kennis te brengen van alle zeelieden der Koopvaardij en Marine, die gedurende de Kerstdagen op ons eiland vertoeven. Om de Kerstdagen zo gepast en aangenaam mogelijk te maken, nodigt het Bestuur alle zeelieden, zonder onderscheid van religie of rang uit.

1. Om tegenwoordig te zijn bij de Gezongen Heilige Mis en andere godsdienstoefeningen van Kerstnacht te houden in de kapel van het St. Martinusgesticht op het Brionplein, speciaal voor zeelieden. Aanvang 5.30 uur. Wij hopen, dat alle Katholieke zeelieden in deze Heilige Nacht de Heilige Communie zullen ontvangen. Gelegenheid tot Biechten is er in alle kerken gedurende de dagen voor Kerstmis. Omstreeks 4.45 uur zal een speciale bloot van de C.P.I.M. afvaren voor het vervoer van de zeelieden van het Schottegat naar het Brionplein.

2. Om deel te nemen aan het feestelijk Kerstontbijt, dat daarna aan alle aanwezigen van de Kerstoefeningen aangeboden zal worden in het Zeemanshuis, Klipstraat. Aanvang 7 uur.

3. Om des avonds tegenwoordig te zijn bij een gezellige avond in intieme kring vol Kerststemming en Kerstverrassingen; met medewerking van een meisjeskoor en met Nederlands Mannenkoor.

4. Om op tweede Kerstdag tegenwoordig te zijn bij de feestavond opgeluisterd door het bekende jongenskoor van Pietermaai, waarna ontspanningsavond met medewerking van „Concordian band".

Verder zijn er gedurende de Kerstdagen en Kerstweek nog vele verrassingen. Nogmaals alle zeelieden zijn welkom.



DE HEER EN MEVROUW

**Evert-G. Eman de Haseth**

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter

**Garmila Ivonne**

Curacao. 21 December 1943.









Het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken

maakt bekend, dat ingevolge artikel 1 sub IV van het besluit van den Gouverneur dd. 6 December 1943, personen, werkzaam in de bakkerijbedrijven op het eiland Curacao, verplicht zijn op den eersten of den tweeden kerstdag van dit jaar, ter keuze van den werkgever, arbeid te verrichten.

Deze verplichting geldt tevens voor den eersten of tweeden Januari 1944.

Het Hoofd voornoemd,
**Van Boven.**

# Chinese Consul voor Nederlands West-Indië.

**Dr. Zaubeh Sje is een leerling van Tsjang Kai Sjek.**

**500 Chinezen op Curaçao; 200 op Aruba; 2000 in Suriname.**

Een der zeer weinige personen op Curaçao die Japans kennen is Dr. Zaubeh Sje, China's eerste Consul voor Nederlands West Indië, die ons regelrecht uit Tsjungking werd toegezonden door de Chinese Regering.

Wij mochten een onderhoud hebben met Dr. Zaubeh Sje, die Zaterdag jl. hier arriveerde en nog in het Hotel Americano moet verblijven met zijn echtgenote en twee zoontjes, gezien het ernstige woningtekort dat hier bestaat.

Uit het opschrift boven dit stuk kan men al lezen, dat de nieuwe Consul niet alleen is voor dit eiland en ook niet alleen voor het Staatsdeel Curaçao, maar voor geheel Nederlands West-Indië, Suriname inbegrepen.

In September uit Tsjungking vertrokken, reisde de Doctor via Brits Indië, Australië en de Verenigde Staten naar Curaçao. Het laatste gedeelte van de reis ging van San Francisco naar Chicago, van Chicago naar Miami en van Miami naar Curaçao.

In dit gebied zal de Consul de belangen van duizenden Chinezen behartigen. Want naar hij ons mededeelde wonen op Curaçao alleen 500 Chinezen en op Aruba 200. Bovendien passeren hier telkens op schepen in totaal 400 Chinezen. Deze Chinese zeelieden zullen vooral de hulp van Dr. Zaubeh Sje nodig hebben.

Men herinnert zich nog wel het beruchte Chinezenconflict, dat geheel Curaçao in beroering zette en onze overigens rustige Statenleden scherpe taal deed spreken.

Dit conflict begon op 14 Maart 1942 en had de dood ten gevolge van een 15-tal Chinezen, terwijl nog honderden anderen enige tijd gevangen werden gezet in het „kamp voor onwillige zeelieden". Het is onnodig de gehele geschiedenis weer na te gaan. Dagblad „Amigoe di Curaçao" moest verschillende malen met gapingen tussen de kolommen en met het woord „Censuur" verschijnen. Chinese Consuls van andere oorden kwamen en gingen. Het resultaat van verschillende besprekingen was eindelijk dat de opgesloten Chinezen mochten kiezen tegen verbeterde voorwaarden bij de C.S.M. te varen of Curaçao te verlaten.

In Tsjungking was men door deze gebeurtenissen gaan beseffen, dat het goed was hier een vertegenwoordiger te hebben en nu is Dr. Zaubeh Sje de eerste Chinese Consul.

Het is een man die veel van de wereld gezien heeft. Zeven jaar lang verbleef hij in Europa waar hij achtereenvolgens Secretaris van de Chinese Ambassade in Berlijn was, Chinese Consul in Bordeaux (Frankrijk) en Zaakgelastigde en Secretaris op de Chinese Ambassade te Stockholm (Zweden).

Betrekkelijk kort vóór het uitbreken der vijandelijkheden in het Verre Oosten tussen China en Japan (1937) was Dr. Zaubeh Sje Secretaris van de Chinese Ambassade in Tokio. Japan was hem echter reeds bekend, aangezien hij er gestudeerd had en op de Universiteit van Kyoto zijn doctoraat behaalde in de economie en politiek. Vandaar de kennis van de Japanse taal, waarbij kan worden gevoegd de kennis van Japan zelf.

Begin 1938, dus na het uitbreken van de strijd, mocht de Chinese diplomaat Tokio verlaten en ging hij naar Tsjungking waar hij te werk gesteld werd op het Departement van Buitenlandse Zaken, afdeling Inlichtingendienst.

— Gij kent natuurlijk Generalissimo Tsjang Kai Sjek? zo vroegen wij den Consul. Een glimlachje speelde om de lippen des Consuls. „Ik ben zijn leerling geweest" aldus antwoordde hij met enige trots. En hieraan voegde onze zegsman toe, dat Tsjang Kai Sjek haast elke Zondag van 10 tot 12 uur toespraken houdt voor een corps van burgerlijke en militaire landsdienaren. Aldus brengt de grote Chinese leider zijn mensen voortdurend op de hoogte van zijn eigen inzichten en heeft hij richtlijnen voor de organisatie en modernisering van China.

— Hebt u in Tsjungking ook belangrijke persoonlijkheden ontmoet? Hierop vertelde de Consul, dat hij Wendell Willkie en verschillende anderen ontmoet had. Ook de Noordamerikaanse en Britse Generaals in China kent hij hoewel hij ze niet allen ontmoet heeft.

Het gesprek kwam hierna wederom op de werkzaamheden van den Consul hier en wij vroegen hem of hij denkt ook spoedig een bezoek aan Suriname te brengen.

Dit zal — zo dacht hij — de eerste tijd nog niet gaan, hoewel in Suriname wel meer dan 2000 Chinezen zitten voornamelijk zakenlui. Maar als hij eenmaal goed en wel gevestigd is zal hij zeker een bezoek brengen aan ons zusterstaatsdeel, alsook aan Aruba.

Dr. Zaubeh Sje vertelde ons, dat hij voorlopig kennis maakt met de plaatselijke autoriteiten en personen. Ook zijn er vele besprekingen te voeren.

Met den Procureur Generaal heeft hij al een onderhoud gehad en deze bereidt nu zijn ontvangst voor ten Paleize des Gouverneurs.

Vice-Consul Sjen is nog niet aangekomen op Curaçao en het is zelfs de vraag of hij nog zal komen, aldus vertelde de Consul in antwoord op een vraag.

Deze heer is Secretaris van den Chinesen Minister van Buitenlandse Zaken Tze Ven Soong te Washington. De nieuwe benoeming heeft hij wel maar er is niets bepaald over zijn vertrek en misschien komt hij ook helemaal niet meer.

In dat geval zal een andere Vice-Consul uit Tsjungking gezonden worden.

Behalve een Vice Consul komen er ook nog twee zogenaamde studentenconsuls om hier het diplomaten-vak te leren. Zij zullen hier dan door Dr. Zaubeh Sje worden opgeleid.

— En hoe bevalt u Curaçao? besloten wij het gesprek.

„Het is me wel wat warm", zo luidde het antwoord, „maar de mensen zijn erg hartelijk!







## BUITENLAND.

### OOK IN VENEZUELA?

Het Venezolaanse dagblad „Ultimas Noticias" publiceert in zijn editie van vandaag een foto van een pamflet, dat op de straten in het centrum van de stad gevonden werd en waarop staat: „Laat ons het voorbeeld van onze militaire broeders in onze zusterrepubliek Bolivia volgen." Een andere zin van het pamflet stookt het volk op om „te vechten tegen het kapitalisme en den verdrukker."

„Ultimas Noticias" qualificeert het pamflet als een bewijs van de activiteiten van vijfde colonnes in Venezuela. De politie-autoriteiten volgen het spoor van degenen, die dergelijke pamfletten verspreiden. (Caracas, (AP) 23.12).

### HULL OVER BOLIVIA.

Toen hem op een persconferentie gevraagd werd om zijn houding ten opzichte van de nieuwe Boliviaanse regering te kennen te geven verklaarde de Noordamerikaanse Staatssecretaris Cordell Hull: „Overwegingen van de veiligheid van dit Halfrond en de oorlogsinspanning der Verenigde Landen moeten van het grootste belang zijn in elke dergelijke quaestie. Tot deze overwegingen behoort de vraag of enige invloed welke onvriendelijk is jegens de Geallieerde zaak er enig aandeel bij heeft gehad. Men moet nooit vergeten, dat dit werelddeel op het ogenblik onder een boosaardige en ondermijnende aanval van de as staat, bijgestaan door sommige elementen binnen dit werelddeel zelf." (Washington, (AP) 22.12).

### DE VOORWAARDE VAN ERKENNING VAN BOLIVIA'S NIEUWE REGERING.

Hull heeft degenen, die sympathiseren met de as en wroeten op het Westelijk halfrond gewaarschuwd, dat de erkenning van de nieuwe regering van Bolivia afhankelijk is van een onderzoek, dat zal uitwijzen, of zij de staatsgreep ingeblazen hebben. Hull zeide, dat de veiligheid en de oorlogsinspanning van de Verenigde Volken eerst komen, wanneer het gaat om de erkenning van het regiem van Majoor Villaroel. Hij zeide, dat de doorslag zal geven, of invloeden van buiten hier werkzaam zijn geweest en hij machtigde hem rechtstreeks te citeren, dat hij beklemtoond heeft, dat de erkenning van Villaroel afhankelijk is van de veiligheid van het Westelijk halfrond, die immer eerst in aanmerking genomen zal worden.

Een en ander wordt in verband gebracht met de verwikkelingen, die kort geleden zich hebben voorgedaan bij een soortgelijk geval in Argentinië, al is de erkenning van Ramirez tenslotte toch spoedig gekomen, omdat men hoopte, dat Argentinië de betrekkingen met de as zou verbreken, hetgeen niet geschied is. De erkenning van Bolivia's nieuwe regering zal dus een tijdje kunnen duren. Men kan het echter dwingen. Het niet meer afnemen van Bolivia's tin zou dit land, dat nergens aan zee uitkomt, in een zeer moeilijke positie brengen. Onderhandelingen over een nieuwe prijsregeling werden afgebroken, toen de omwenteling op uitbreken stond. Vóór de erkenning door de Verenigde Staten is er geen sprake van dat deze besprekingen weer zullen worden opgevat. Hoewel tin een zeer belangrijk oorlogsproduct is, heeft men voldoende in voorraad om het zeker 20 maanden uit te kunnen zingen zonder enige aanvulling. Bovendien kan men meer en goedkoper tin krijgen uit de Belgische Congo. (Washington, (AP) 23.12).

### NIEUWE BOLIVIAANSE VERTEGENWOORDIGER IN WASHINGTON.

De Boliviaanse Ambassade in Washington deelde mede, dat de benoeming van Enrique Lozada als de confidentiële vertegenwoordiger van de nieuwe regering van Bolivia, vandaag bevestigd werd in een telegram uit La Paz. Dit is het eerste belangrijke nieuws uit Boliviaanse bronnen in de Noordamerikaanse hoofdstad sedert werd gemeld, dat Ambassadeur Luis Fernando Guachalla gisteren zijn ontslag nam.

De Heer Lozada woont reeds tien jaar in de Verenigde Staten en is tewerkgesteld op een Noordamerikaans regeringsbureau. Hij is welbekend om zijn pro-Noordamerikaanse gezindheid. (Washington, (AP) 22.12).

### GEALLIEERD COMMUNIQUE NOORD AFRIKA.

„**Te land:** Aan het front van het 8e leger werd de vijand teruggedrongen hoewel hij verwoed vocht. Brits-Indische troepen maakten belangrijke vordering in de centrale sector. Een vijandelijke aanval in de bergen werd afgeslagen. De Franse troepen van het 5e leger kwamen vooruit in de bergsector. Elders was de activiteit beperkt tot patrouilleringen en het consolideren van de stellingen die tevoren genomen werden.

**In de lucht:** Gisteren beperkte het weer de luchtactiviteiten tot een minimum. Onze lichte vliegtuigen werkten samen met het 8e leger en vernielden rollend materiaal aan de Italiaanse Oostkust. Zij vielen de scheepvaart nabij Zara aan. 2 Onzer vliegtuigen worden vermist". (Algiers, (AP) 23.12).

### NACHTELIJKE AANVALLEN.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht hebben vliegtuigen van het Bommenwerperscommando doelen in Noord-Frankrijk en West-Duitsland aangevallen. Ook werden mijnen gelegd in vijandelijke wateren. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist." (Londen, (AP) 23.12).

### GEEN BULLETINS MEER?

Het Britse Ministerie van Voorlichting deelde mede, dat de dagelijkse bulletins over de toestand van Churchill vandaag voor het eerst niet werden uitgegeven, aangezien de Premier zo snel herstelt (Londen, (AP) 22.12).

## ALLERLAATSTE NIEUWS.

**Zijne Hoogwaardige** Excellentie Bernard W. Griffin, de nieuwbenoemde Aartsbisschop van Westminster, heeft bekendgemaakt, dat hij volgaarne het na-oorlogse plan voor sociale verzekering van Sir William Beveridge zal steunen. Hij hoopt, dat de Regering het spoedig tot uitvoering zal brengen.

— **Hedenmorgen** vroeg escorteerden grote strijdkrachten van gevechtsvliegtuigen de bommenwerpers over het Kanaal in de richting van Frankrijk. Men vloog op grote hoogte.

— Het Joegoslavische communiqué meldt, dat de Partijgenoten overal het initiatief behouden hebben in alle sectoren van het front. Er wordt fel gevochten in de Livno-Duvno sector en in de Croatische provincie Banija. De linie Bechac-Knin-Split is gedeeltelijk gebroken. In het Oosten van Bosnië werd Tredva bezet. Eenheden van de 17e Joegoslavische divisie bezetten Bosansko, Petrovo en Selo. Eenheden van de 15e Dalmatische brigade bezetten Bozna ten Noorden van Krin.

— **Generaal Stillwells** Hoofdkwartier in China maakte bekend, dat Liberators een „zeer geslaagde aanval" hebben gedaan op Thailand. De aanval vond plaats op 21 December toen de rangeerterreinen te Tsjiengral werden aangevallen. Er werden veel grote branden gesticht. Mitchells vielen Hwajung in het gebied van het Tungting-meer aan, terwijl Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen, die de Chinese troepen aan het Salweenfront steunen, een Japans vliegterrein in het Noorden van Birma beschoten. Alle vliegtuigen keerden veilig terug.

— **President Eduard Bennes** heeft op een persconferentie te Moskou verklaard: „Ik beschouw mijn reis naar de U.S.S.R., zowel bezien van het algemene oogpunt als uit het oogpunt van Tsjechoslowakije als de bekroning van onze strijd voor de onafhankelijkheid."

— **De Duitsers** doen grote tegenaanvallen met tanks aan een front van 600 kilometer van Wit-Rusland tot de Dnjepr-bocht maar volgens berichten van het front houden de Russen overal stand. Grote verliezen worden aan de Duitse tanks toegebracht door het Russische geschut.

— **Radio-Berlijn meldt, dat Britse marine-strijdkrachten zijn geland op de Portugese eilanden van Madeira. Er is geen bevestiging van dit bericht.**

— **Het Zweedse** nieuwsblad „Aftontidningen" meldt, dat talrijke Russische parachutisten zijn geland in de Baltische Staten en dat strooibiljetten zijn uitgeworpen om de bevolking aan te sporen de wapenen tegen de Duitsers op te nemen.









# OPENBARE BEKENDMAKING

De Algemeen Militair Commandant te Curacao; Gelet op het gestelde onder ten 2de van de Openbare Bekendmaking van 30 October 1943, maakt bekend dat met ingaang van 22 December PHASE B weer van kracht geworden is.

Willemstad, 23 December 1943
De Algemeen Militair Commandant
De Schout bij Nacht
**C. J. Baron van Asbeck.**

## NEDERLAND

### SCHOUT BIJ NACHT ROBINSON IN SURINAME.

Wij vernemen uit „De West", dat Schout-bij-Nacht Arthur G. Robinson, de vroegere Noordamerikaanse Opperbevelhebber op Curaçao, onlangs een kort bezoek gebracht heeft aan Suriname. De verschillende militaire installaties der Noordamerikanen in Suriname werden ook geschouwd door Generaal-Majoor Patch.

### HET VERTREK VAN GOUVERNEUR KIELSTRA.

„De West" meldt, dat Zijne Excellentie Gouverneur Johannes C. Kielstra op 2 Januari aanstaande per vliegtuig van de Pan American Airways zal vertrekken. De Heer Kielstra zal eerst enige dagen in Guatemala verblijven om daarna door te reizen naar Mexico.

De Heer Brons, waarnemend Gouverneur, wordt aan het eind van deze maand in Paramaribo verwacht.

### VERKEERDE ZUINIGHEID.

Het (Londense) „Vrij Nederland" voorspelt in een hoofdartikel, dat na den oorlog der Verenigde Staten van Amerika" pogingen zullen aanwenden om zich van het toezicht op vele eilanden in de Stille Oceaan te verzekeren." Doch het blad schrijft, dat de Verenigde Staten op hun beurt dezelfde rechten zullen moeten geven op Noordamerikaans territorium aan andere Stille-Oceaan-Machten. Vrij Nederland schrijft dat de Verenigde Staten bepaalde bases in Nederlands Indië zullen kunnen verkrijgen wanneer aan bepaalde voorwaarden worden voldaan: Ten eerste zullen deze concessies beperkt moeten worden tot faciliteiten, het mogen geen territoriale rechten zijn; ten tweede: deze concessies zullen wederkerig moeten zijn. Wij Nederlanders zullen een groot deel van het „politie-werk" in de Stille Oceaan voor onze rekening moeten nemen, daarom moeten wij dezelfde faciliteiten erlangen in de gebieden onzer vrienden. Tenslotte veroordeelt het blad „De verkeerde Zuinigheid" der Nederlandse politiek ten opzichte van de verschaffing aan de Verenigde Staten van bases in Nederlands West Indië: „Het moet niet zo zijn als in Suriname waar de Noordamerikanen hun eigen vliegvelden op eigen kosten moesten aanleggen: andere die niet zo verkeerd zuinig zijn, hebben op eigen kosten zulke vliegvelden aangelegd.

### NIEUWE NEDERLANDSE BOEKEN.

Bij Querido te New York zijn verschenen: **Een spel der natuur** van A. van Schendel (224 blz.), **De sneeuwbal van Simon Koster** (280 blz.), **Tsjip en de Leeuwentemmer** van Willem Elsschot, ingeleid door Marix Gijsen (232 blz.), **Het spel der spelen**, causerieën over het boek, door J. Greshoff (200 blz.), allen voor $ 2,50. Naar de Liberty-boekhandel ons mededeelt, zal door middel van advertenties bekend gemaakt worden, wanneer deze boeken hier leverbaar zijn. Bij dezelfde uitgeverij zijn nog in het Engels verschenen: **The contribution of Holland to the sciences**, a symposium edited by A. J. Barnouw and B. Landheer (400 blz. $ 3,50) en **The Lion Rampant**, by L. de Jong and Joseph W. F. Stoppelman (386 blz., $ 3).

### NEDERLAND IN DE COLOMBIAANSE PERS.

In de Colombiaanse pers zijn naar aanleiding van de tweede verjaardag van de oorlog met Japan de volgende artikelen verschenen:

1. „Holanda no ha abandonado la lucha", samengesteld door den correspondent van het Nederlands Informatie Bureau te New York, uit het dagblad „El Liberal", dd. 6 December 1943.

2. Een door Zaakgelastigde G. M. Bijvanck getekend artikel „Holanda en la Guerra del Pacifico" in het liberale dagblad „El Tiempo" van 7 December 1943.

3. „2o Aniversario del villano ataque japonés a la base de Pearl Harbour", samengesteld door den Heer A. Westerduin, in het conservatieve dagblad „El Siglo" dd. 8 December jl.

4. „El Frente Invisible", een vertaling van een artikel van Zijne Excellentie Doctor Hubertus J. van Mook, ongeveer een jaar geleden geschreven en verschenen in het weekblad „El Nuevo Tiempo", enige maanden geleden opgericht door enige jongere conservatieven, onder leiding van Dr. Francisco Urrutia, lid van het Permanente Hof van Arbitrage te 's Gravenhage. Het artikel werd geplaatst door bemiddeling van genoemden correspondent, den Heer George H. Witmondt.

### HET NEDERLANDSE LEGER DES HEILS.

Het is thans, via Stockholm bekend geworden, dat het Nederlandse leger des Heils voor de eerste maal in vier jaar tijds, een algemene vergadering heeft kunnen houden, waaraan 2500 personen deelnamen werd met voldoening gewag gemaakt van de steeds groeiende belangstelling voor de arbeid en de evangelisatie-bijeenkomsten van het Leger.

### BALIK-PAPAN WEER AANGEVALLEN.

Thans wordt bekend, dat geallieerde zware bommenwerpers vorige week weer een hevige aanval hebben verricht op Balikpapan. Later werd Makassar gebombardeerd en werd een vijandelijk transportschip van 4000 ton bij Lautem tot zinken gebracht.

### IN AFWACHTING.

„De West" schrijft:

Er heerst rouw in verschillende gezinnen. Sedert acht weken ongeveer zijn enige knapen opgepakt, die zich branies wilden tonen en daardoor aanleiding gaven tot een onderzoek wegens ongewenste agitatie.

Het heet, dat het onderzoek afgelopen is, doch enige beslissing — hetzij ontslag uit arrest, of het brengen voor den rechter — schijnt nog niet genomen.

Voor de ouders, die de wanhoop nabij zijn, hopen wij, dat die beslissing niet al te lang meer op zich zal laten wachten.

## Wij ontvingen.

### RENAISSANCE.

Nieuw nummer verschenen.

Na het dubbele nummer, dat wij in ons blad van 29 Juni jongstleden aankondigden, is thans het derde nummer van „Renaissance" verschenen, een wetenschappelijk periodiek in het **Frans**, onder redactie van Hendri Grégoire en Alexandre Koyré, uitgegeven op 66 Fifth Avenue, New York 11, N. Y., U. S. A. Het abonnement bedraagt $ 4.50 per jaar (voor Curaçao) en men doet het handigst een chèque van deze waarde te bestellen en per luchtpost aan boven vermeld adres toe te zenden. De chèque moet op naam staan van „Ecole libre des hautes études".

Dit derde nummer doet zeker niet onder voor de eerste beide nummers, die in één bundel verschenen zijn. In afwisseling overtreft het ze zelfs. Wij geven hier een overzicht van de artikelen, die in dit nummer voorkomen:

Jean-Albert Bédé: Paris et Clemenceau

Jean Benoît-Lévy: Cinéma et Art Universel

Henri Bonnet: La Préparation Intellectuelle des Conquêtes Nazies

Roger Caillois: Patagonie

Frans van Cauwelaert: Entre Deux Guerres

Henri Grégoire: La Reconnaissance du Comité Français de la Libération

René Hislaire: Les Occasions perdues

Jacques Maritain: Quatorze Juillet 1943

Anatole Muhlstein: Les Nouveaux „Châtiments"

Henri François Muller: De la Naissance du Français

Germaine Weill: Montaigne d'après Léon Brunschvieg

Gilbert Chinard: Hommage à Thomas Jefferson.

Zoals men ziet stelt het periodiek zich op het standpunt artikelen over uiteenlopende onderwerpen op te nemen teneinde een zo groot mogelijke kring van lezers te bereiken. Inderdaad, een goed plan, omdat het debiet van Frans lezende meer ontwikkelden natuurlijk te klein is om aparte wetenschappelijke tijdschriften uit te geven voor elke tak. Wat het onderhavige derde nummer betreft, vooral het stuk van Frans van Cauwelaert over de tijd tussen de beide wereldoorlogen is van buitengewoon brede interesse. Het onderwerp bestrijkt in de eerste plaats België, maar terloops komen ook de toestanden en omstandigheden in andere landen ter sprake. Van Cauwelaert zegt, hoe in de tijd van 1914 de gelovigen en ongelovigen in België elk afzonderlijke groepen vormden, die vrijwel alle onderling contact derfden. Het enige contact was wederzijds wantrouwen. De oorlog heeft hierin veel goeds gedaan, mede door toedoen van wijlen Cardinaal Mercier.

In economisch opzicht brengt Van Cauwelaert het Oslo-verdrag ter sprake en de strijd, die Nederland, België en Luxemburg hebben moeten voeren tegen het protectionisme. België heeft altijd op het standpunt van de vrije handel gestaan en voorzover België genoopt werd protectionistische maatregelen te nemen, is dit steeds tegen eigen zin en bedoelingen in gedaan. Van Cauwelaert erkent, dat de economische schok, die Wereldoorlog II teweeg gebracht heeft, voor België groter is geweest dan die van Wereldoorlog I. Maar welke dingen ook gebeuren, zegt Van Cauwelaert, de Belgische politiek moet en zal steeds gericht blijven op het vrijheidsbeginsel.

Een ander artikel van breder belang is „La Préparation intellectuelle des conquêtes nazies", door Henri Bonnet, waarin een uiteenzetting gegeven wordt hoe de huidige wereldverovering de gevolgen zijn van de theorieën, die Fichte, Hegel en Nietzsche hebben verkondigd in de vorige eeuw.

De overige artikelen staan buiten actueel-politiek belang, ook al raken zij dit terrein somwijlen wel. De belangrijkheid van deze stukken is zeker niet minder; velen zullen er zelfs de voorkeur aan geven.

De boekbesprekingsrubriek bevat artikelen over Memoires van André Maurois, The Real Italians van Carlo Sforza, Victor Hugo et les Illuminés de son temps van Auguste Viatte, en Constantine the Great van Lloyd Holsapple.

**Rode Kruis-kalender 1944.** Door de onderafdeling Curaçao van het Rode Kruis is uitgegeven een zeer duidelijke maandkalender, die geheel te Willemstad is vervaardigd. Tekenaar Jan van Bergeyk ontwierp de opmaak, bij Drukkerij Blok werd de kalender gedrukt. De kalender is in elk opzicht geslaagd. De letter is duidelijk, de nationale gedenkdagen zijn dik gedrukt en het geheel is zeer aantrekkelijk. In verschillende winkels is de kalender te koop voor 1 gld., hetgeen ten bate komt van het Rode Kruis. Men deelde ons mede, dat ons Rode Kruis grote plannen heeft met het oog op de komende invasie. Uw geld wordt dus goed besteed. Zeker zal elkeen zich zulk een kalender aanschaffen." Iedereen zal een kalender kopen om het Rode Kruis, dat zoveel goeds doet, te steunen.

## WERELDNIEUWS

### ACTIEVE SABOTEURS.

Aneta meldt uit Washington: het ondercomité voor het vliegwezen van het comité voor militaire aangelegenheden van het Noordamerikaanse Huis van Afgevaardigden dat onlangs de gebieden in de Caraïbische Zee en Zuid-Amerika, inzonderheid Curaçao heeft bezocht, heeft officieel rapport uitgebracht, waarin het onder andere luidt: „Het ondercomité wenst de aandacht te vestigen op het feit, dat in sommige der bezochte gebieden saboteurs zeer actief zijn. Naar mate het gevechtsfront wordt teruggedrongen van dit halfrond is er een verklaarbare en toenemende verslapping van waakzaamheid. Dit zou zeer gevaarlijk kunnen zijn en het is dringend noodzakelijk, dat alle zorg daarvoor wordt besteed.

### JAPANSE BEKENDMAKING.

De keizerlijke radio van Tokio zeide in een bekendmaking, dat 9 geallieerde transportschepen en twee kruisers in de grond geboord zijn uit het convooi. Een en ander werd gedaan door de Japanse luchtmacht in de buurt van Kaap Merkus (Nieuw Britannië) op 21 December jl. (Londen, (AP) 22.12).

### AFKEURING DER FASCISTISCHE REPRESAILLES.

De Zwitserse radio deelde mede, dat de „Osservatore Romano", het nieuwsblad van het Vaticaan, de beslissing van de fascistische overheden heeft afgekeurd om 10 gijzelaars door te schieten voor elken fascist, die door de weerstands'groepen wordt vermoord. (New York, (AP) 22.12).

### DE AANVALLEN OP DUITSLAND

Het Duitse nieuwsagentschap verklaarde Dinsdagmiddag, dat „vijandelijke formaties bommenwerpers giste ren terreuraanvallen deden op Bremen, Frankfurt am Main, Offenbach, Mannheim-Ludwigshafen en plaatsen in het Ruhrgebied en het Rijnland. Grote vernieling werd aangericht vooral in de woongebieden van Bremen en in het oude deel van Frankfurt".

### BOMBARDEMENT OP N.W.-DUITSLAND.

Het Noordamerikaanse legerhoofdkwartier deelt mede, dat zware bombardementsvliegtuigen tezaam met gevechtsvliegtuigen bombardementen hebben uitgevoerd op Noord-West Duitsland.